

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1908. december 3.

255. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hóra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Puskaporos hangulat.

A Lovcen-hegy gerincéről, maga mögött daniló-ruhás tűzrékkel, öblös ágyutorkok ástának Cattaró felé, készek arra, hogy bármelyik pillanatban tüzet, halált, pukkanó bombát és negyven fontos golyót okádjának le a kacagó kék tengerparttal szegett vidám kikötő városra.

A daniló ruhások türelmetlenül topognak a havas földön, szívet edző harci nótákat énekelnek. S ünnep gyanánt várják a percet, a mikor engedélyt kapnak arra, hogy löjjenek.

Harci tervekkel vidámitják egymást, olyan beszédekkel, hogy mi lesz, ha majd a „svába” jön fölfelé a szűk hegyi uton és közibük potyantanak egy kartácsot. És mi lesz, hogy ha a marcona czernagórok leszállnak a fekete hegyek közül s szemtől-szembe kapják a fehér-arcu idegent.

Cattaróból pedig a mi katonáink aggódva pillantgatnak föl a Lovcen gerincére. S minden este, minden reggel nagy hálálkodás közt örvendeznek, hogy még mindig nem szólaltak meg az ágyuk, amelyek tompa dörgése egyszerre embert csigázó, életet pusztító háborut teremt a nyugodalmas jó békekesség helyébe.

Tul Zimonyon banda toborzó szerb vezérek járnak be a szerb falukat, hirdetik, hogy szerb háboru következik a boszniai és hercegovinai testvéreket elnyomó osztrák uralom ellen.

És a nép esküt esküszik, zászlót szentel, fegyverfogásokat gyakorol. Az asszonyok is hadi csapatokat alakítanak, gyöngye vállukon civilizált országokból kipusztított ócska, nehéz fegyvereket cipelnek. S vérszomjazóan lesik a háborus híreket, szidják a kormányt, hogy már is nem vezeti háboruba őket.

Innen Zimonyon pedig, magyar földön osztrák földön, aggódó, kelletlen hangulat fekszi meg a lelkeket. Ki-ki vagy katona, vagy hadiszolgálatra kötelezett épkézláb férfiember szülője vagy testvére. Mind attól retteg, hogy betelik a szerbek vágya, fiunk tulmasiroznak a száván s derűs zsurélet, kávéházi henyélés, s kukorica fosztóka helyett gémbredett ujjal idegen országban fegyvert cipelnek, posztot állnak, ágyugolyók szántotta mezőn szuronyrohamba indulni.

Hosszu békekesség csendes, konszolidált viszonyai közt szinte érthetetlen fantasztikum erre gondolni. Mindannyiunkat nem kinizsieknek, hanem békés állampolgároknak neveltek, hanem békés állampolgároknak neveltek, akik nem szoktuk meg a fázást, testfáradtságot, gyomornélkülözést, akik irtózzuk a vért embertársunkban tiszteljük az embert, mert hiszen ha nem tiszteljük, jön a törvény és különféle testi sértésért elveri rajtunk a port. Hogyan lehetne az, hogy most — sáncofogság és főbelövés terhe alatt — ugyanez a törvény

küldjön bennünket idegen vagyont pusztítani, minél több jámbor, nekünk nem vétő ismeretlem embert gyilkolni?

Komplikálja a helyzetet az, hogy ha a félvad Montenegróban nem is, de Szerbiában hosszú béke, szigorú törvény ugyanerre nevelte az embereket. S a szerb urfiak mégis könnyű szívvel hajlandók rá, hogy lemondjanak a derűs zsuréletéről, kávéházi henyélésről s mindannyian kinizsiek legyenek.

És a szerb parasztlány is önként hagyja ott a kukorica fosztókat, választott mátkáját. Hogy van az, hogy odalenn ilyen középkorból visszaütő vak fanatizmus ragadja magával a lelkeket, s hogy ebből a fanatizmusból mi semmit sem érzünk? Mi csak megriadt csodálkozást érzünk azon, hogy ime, egyszerre a mellünknek van szegezve a bajonette, mi a háboruból a fáradalmat, a fájó sebek, a kilocsant agyvelők rémségét látjuk, míg ők odalenn midezdel nem törődve, csak diadalmas előrenyomulásra, bosszúra, megtorlásra, jóleső vérengzésre gondolnak.

Miért? Milyen hatalmas erő gyurja az egymással rokon embertermészeteket olyan különbözőkre, hogy azok egészen ellentéteseknek látszanak?

Ha valaki azt mondja, hogy a hazafiság, mert Szerbia és Montenegró nemzeti ügyért akar harcot keresni, míg nekünk nem nemzeti érdekünk sem Bosznia, sem Hercegovina, mondott valamit, de csak félig és felületesen mondott. Az igazi magyarázatot mélyebben kell keresni, de nem érdemes megkeresni, mert értékes perspektívát nyit nemcsak az adott helyzet, hanem a népek és háboruk lélektanának megértéséhez.

S ebből a szempontból egy láncolatba fűződik a neveletlenkedő György trónörökös a Lovcen-hegy ormán álló tűzrékkel, Bulgária függetlenítése a mi dákoromán propagandánkkal, a cseh és német antagonizmus az ifjútörök mozgalommal, a macedón reformmal. Ide kapcsolódik a horvát-kérdés, a ruthén-kérdés, az albán-kérdés és mind az a sok faji és nemzetiségi probléma, mely izzóvá és folytonosan vergődővé teszi a nagy német határon innen egész Közép-Európa életrendjét.

Boldog Nyugat-Európa már tulesett ezen a forrongó kohómunkán: a francia, az angol és a többi egység utoljára jött az olasz és a német egység, de végül ez is megérkezett. Az erősebb, a gazdagabb, a műveltebb fajok felszították, magukba olvasztották a gyengébbet, a kevesebbet érőt s ezekből az ötvözetekből kapálódttak ki a nagy nemzeti államok. Addig a határig azonban, ameddig a középkori török uralom megzavarta a népek természetes fejlődési rendjét, erős halasztódást szenvedett a tömörülő folyamat.

A népek megmaradtak különböző nyelveket beszélő embernyájnak s csak később ébre-

dezett bennük a faji öntudat, mely határozott célú nemzetiségiekké avatta őket, akiknek természetes törekvésük lett, hogy minden fajrokonokkal egyesülve, nemzeti államot alkossanak.

Az olasz egység helyreállítását követte egy olasz állambölcselelő, annak a tételnek a megállapításával, hogy a fejlődés tendenciája az államhatároknak a nyelvi határok szerint való kikerekítése felé vezetett. Itt, Európa szívében most viselik, egymás érdekét keresztezve, más és más kirajzolt államhatárokhöz ütközve csatájukat a különböző fajtájú horvát, szerb, bolgár, albán, török, görög, osztrák-német, magyar, cseh, ruthén, román imperializmusok. Mindegyik faj — a nemzeti érzés tolokodó önzése szerint — minden más fajra való tekintet nélkül akarná kiterjeszteni a maga hatalmi körét, a maga faji és gazdasági érdekszféraját.

A különböző törekvési irányok keresztezik, rontják egymást s ebből megszületik a népek gyűlölködése, az az indulatfeszültség, mely alkalomadtán olyan könnyen alakul át háborus kedvvé.

A nagyszerb ábránd több oldalról is beleütközik a monarchia hatalmi cirkulusaiba. Horvátország fele szerb, Magyarország déli részét is szerbek lakják. Szerbia magának követeli Boszniát és Hercegovinát, részben azért, mert ezen a földdarabon is sok fajrokon él, részben pedig azért, mert utat akar nyitni magának az Adriához.

A szerb faj imperializmusa tehát minden oldalról a monarchia imperiálizmusát tállálja magával szemközt. Ehhez járul mindaz a sok keserűség, mely a szerb gazdák szívében a legutolsó vámháboru alatt támadt a svába ellen, aki elzárta előle a legjobb s immár megszokott gazdasági piacot. Ennyi ok, ennyi indulat tevődött össze a mai szerb gyűlölködés szítására.

A montenegróiak is azt hangoztatják, hogy Bosznia annexiója az ő tökéletes gazdasági és politikai romlásukat jelenti. Am a mi indulatunkat mi szítsa? Egyelőre, addig, míg a szerb okvetetlenkedés agresszív nem lesz, semmi. Nekünk semmiféle létföltételünket nem keresztezi Szerbia. A priori gyűlölködés tehát nincs, nem is lehet bennünk, mi csak akkor kezdünk majd haragudni, hogyha megkaptuk az első arculütést.

— Hírek Horvátországból. Rauch Pál báró horvát bán szerdán vagy csütörtökön Budapestre érkezik.

A zágrábi ügyészség börtönébe ma reggel beszállították Mijakovics Dusán kerületi orvost és Sollavics Plató lelkészt. Mind a kettőjüket azzal vádolják, hogy részesei a nagyszerb összeesküvésben. Boszniában is történtek ebben az ügyben letartóztatások. Maglejban az ügyészség elfogta Tilics Milét és Pejovics Vladimirt. A zágrábi nagyszerb rabok kihallgatása szakadatlanul tart.

Két vonatösszeütközés Horvátországban.

A tegnapi számunkban táviratilag jelentett vonatösszeütközésekről zágrábi tudósítónk a következő részleteket közli:

Tegnap este 7 óra 55 perckor a Sziszek felől érkezett ötszázhuszonöt számú tehervonat Velika-Gorica állomásnál beleütközött a vele szemközt jövő tehervonatba. Hat kocsi kisiklott három vagon darabokra zúzódt. A Sziszekről indult vonat mozdonyvezetője az összeütközés következtében levágódott a sínekre és a súlyos vastömeg agyonnyomta.

A holtteste irtózáosan megcsontított állapotban került elő. A vasuti személyzet közül ketten sebesültek meg. Hogy az utasok részéről mennyien sérültek meg, azt hivatalos helyen még nem tudják megállapítani.

A szerencsétlenség hírére Zágrábból mentővonat indult el a katasztrófa színhelyére hogy elszállítsa a sebesülteket, de mire megérkezett, a sebesülteket már bevitték a velika-goricai kórházba. A vasuti forgalmat azon a vidéken csak ma délelőtt tudták szabaddá tenni.

Ezzel a szerencsétlenséggel kapcsolatban van az az összeütközés, amely a zágrábi pályaudvar szomszédságában történt meg. A velika-goricai katasztrófa miatt a menetrendet nem tudták betartani. Ez okozta azt, hogy a zágrábi vasuti állomás bejárata előtt nagy lett a vonattorlás.

Még a Fiuméből az este hét óra hatvanöt perckor induló gyorsvonatot sem tudták ma reggel bebocsátani. Így esett meg az, hogy a bród-zágrábi vonalon haladó ezernyolcszázöt számú személyvonat, amelynek ma reggel pontban 9 órakor kellett volna a zágrábi pályaudvarra berobogni, a pályaudvart a vágányok zsúfoltsága miatt nem közelíthette meg. Ez a vonat különben már utközben — ugyan csak a velika-goricai szerencsétlenség miatt fennakadt (állítólag ki is siklott) — és teljes négy órai késéssel érkezett a zágrábi állomás elé, ahol beleütközött az ezerhat számú tehervonatba, amelynek szintén a pályaudvaron kívül kellett vesztegelni.

A személyvonat egész sebességgel beleszaladt a tehervonatba. Az összeütközés következtében a személyvonat kilenc kocsjára és a tehervonat négy kocsjára alaposan összerongálódott. Az előbbinek a mozdonya kiesett a vágányokról.

A személyvonat vezetőjét, Kerkai Mijót (Mihályt) holtan találták meg a vonat postakocsijában.

Hatan súlyosan és öten könnyebben sebesültek meg.

A súlyosan sebesültek között van egy Rapcsics nevű partvidéki polgár, akinek válságos az állapota, két paraszt, akik erős sérülést szenvedtek a térdükön, egy olasz énekes, egy villachi munkás és egy olasz napszámos.

A sebesülteket beszállították a zágrábi Kegyesrendiek kórházába.

Az összeütközés az állomás előtt, annak a helynek a közelében történt, ahol a déli és az államvasut vágányai kettétávoznak.

Mind a két vasuti szerencsétlenség okai még felderítetlenek. Szigorú vizsgálat indult meg, amely meg fogja állapítani, hogy kiket terhel a katasztrófaért a felelősség.

Hir szerint a zágrábi összeütközést az okozta volna, hogy a személyvonat mozdonyvezetője ittas volt. A mozdonyvezető az eddig megejtett kihallgatásokon azazai védekezett, hogy a harmadik szemafort nem látta és a már valóságossá vált pillanatban a fekezőt nem használhatta, mert az utközben elromlott.

A zágrábi katasztrófából származott kárt száznyolcvanezer koronára becsülik.

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület holnap, pénteken este 6 órakor ülést tart Vio Ferenc dr. polgármester elnöklété alatt.

— **A városi állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság holnapután, pénteken délután ülést tart a polgármester elnöklété alatt.

— **Az iskolaszék ülése.** Az iskolaszék holnap este 6 órakor ülést tart Zanella Rikárd elnöklété alatt. Az ülés napirendje a következő:

Bejelentések, indítványok, interpellációk. Egy elemi iskola és egy polgári iskola számára harmonium beszerzése. Esetleges indítványok.

— **December második Fiumében.** Ma ünnepezték meg Fiumében is az osztrák császár hatvan éves uralkodói jubileumát. Egyes középületeken lobogó lengett, mások meg a nélkül bémészakodtak a levegőbe. Reggel a Jellacsics ezred zenekara a Gotterhalte-t huzta a fülünkbe, délelőtt tíz órakor a hatóságok képviselőinek jelenlétében isteni tisztelet volt a domtemplomban és az izraelita templomban és ma vették fel a jubileumi keresztet is azok, akiknek ez a „kereszt” hivatalból kijárt. Egyéb komolyabb baj nem történt.

— **Megtámadott Adria-hajó.** Tegnap érkezett ide Bariból 13 ezer láda narancssal a „Szápary” Adria-gőzös. Közvetlenül Bariból való elutazása előtt a hajót olasz diákok megtámadták és kövekkel meghajigálták. Az inzulitus összeköttetésben van a bécsi egyetem eseményeivel. A megtámadás pillanatában „Éljen Olaszország!” és „Le a németekkel!” kiáltások hangoztak el a tüntetők részéről. Szerencsére azonban csak néhány hajóablakot törtek be. A hajó kapitánya, midőn tegnap kikötőnkbe érkezett, bejelentette az esetet a tengerészeti hatóságnak.

— **Megtalált pénzhamisító gép.** Folyó évi április végén nagy port vert fel egy pénzhamisító banda elfogatása, amely működését Póla, Zára, Susák és Ogulinra terjesztette ki. A pénzhamisítás egyik részét Struia Mariát Pólában fogták el április 27-én. A hamis pénzt egy korcsmárosné ismerte fel, kinek az asszony fizetett. Még aznap öt gyermekével együtt a rendőrségre kísérték. A rendőrségen nem tudott felvilágosítást adni a nála talált 290 drb. hamis egykoronás eredete felől, miért is fogva tartották. Mikor megtudták, hogy az illető asszony férje a tersattói boulevardon lakik, átjöttek ide és itt találták a pénz öntéséhez szükséges anyagot. A gépnek azonban nem akadtak nyomára.

A vizsgálat folyamán ma kiderült, hogy Bonafe Roman, volt torpedógyári mechanikus, volt a főcinkos s ezért letartóztatták Struia Janos 36 éves korcsmárossal együtt.

A pénzhamisító gépnek sehogy sem sikerült nyomára akadni, míg tegnapelőtt végre megjelent a rendőrségen a helybeli Jellacsics ezred egyik hadnagya és előadta, hogy mikor a Zakalj malomnál csapatával gyakorlatozott, egy órák alatt megtalálta a hamisító gép modelljét. Az értékes tárgyat a rendőrség őrizetbe vette. A rendőrség mindazonáltal tovább nyomoz ezen fontos ügyben.

— **Uj hajózási vonal Trieszt és Velence között.** Milanóból jelentik, hogy egy olasz társaság Trieszt és Velence között új hajójaratokat akar berendezni, amely személy- és áruforgalom lebonyolítására szolgál. Eddig csak az osztrák Lloyd hajói közvetítették Trieszt és Velence között a személyforgalmat. Az új olasz vonal hajói hetenként háromszor közlekednének Trieszt és Velence között.

— **A kikötőből.** December 2. Érkezett: „Tonci” osztrák gőzös Spalatóból 160 tonna borral.

Indult: „Báró Fejérvary” magyar gőzös Rotterdamba 1700 tonna fával és 1000 tonna vegyes áruval; „Tibor” magyar gőzös Glasgowba 900 tonna fával és 700 tonna vegyes áruval.

— **Abbazia vendégei.** A múlt hét folyamán Abbaziába 221 fürdővendég érkezett. A jelenleg ott üdülők száma 1074.

— **Bosszuálló alkalmazott.** Fehér Sámuel, egy Scogliettón levő panorámának tulajdonosa hétfőn megjelent a rendőrségen és előadta, hogy egy Mészáros Antal nevű ember, ki nála két hétig alkalmazásban volt, hirtelen el akarta hagyni állását, de mivel ő felmondás nélkül nem akarta odaadni munkakönyvét, két reklámfestményét késsel kettéhasította s ezzel 144 korona erejéig megkárosította. A megkárosított panoráma tegnap újra megjelent a rendőrségen és előadta, hogy alkalmazottja egy a panorámát bekerítő vadonatúj vitorlavásznát is beszakította s ezzel további 60 koronaig megkárosította. Ezenkívül életveszélyes fenyegetésekkel is illette. A panorámatulajdonos kérte a rendőrséget, hogy csukassa le a rablást alkalmazottját.

— **Visszavándorlás.** Az Austro Americana „Sofia-Hohenberg” nevű gőzöse tegnapelőtt reggel érkezett Buenos-Ayresből Triesztbe. A hajóra Buenos-Ayresben felszállott 480 utas kik közül olasz kikötőkben 398 utas és Trieszt en 82 utas szállt le. A hajón utközben két haláleset is történt. Ivanov János 20 éves matróz november 8-án meghalt. Egy Swarlock nevű visszavándorló 2 éves kis fia meghalt november 17-én. Mindkét holttestet a szokásos szertartásokkal a hullámokba bocsátották. A hajó a napokban érkezik Fiuméba.

— **Halál az utcán.** Benzon János dohánygyári hivatalnok tegnap este egy barátjával a Piazza Elisabettán levő Risorgimento kávéházba ment. Tizenegy óra körüli eltávoztak a kávéházból de Benzon az utcán néhány lépésnyire a kávéháztól hirtelen rosszul lett. Hamar értesítették a mentőket, kik bevitték Benzont a kórházba. Ott hasztalan próbálták életre kelteni, szegény ember nem nyerte vissza eszméletét és pár perc múlva meghalt. Feleségét és három gyermekét hagyta hátra. Az elhunyt holttestét a temető halottsházába szállították.

— **Megmentett hajótörtek.** Vigoból hírül hozza egy táviratunk, hogy egy Lisszabomból jövő angol gőzös a nyílt tengeren megmentett egy bárkát, amelyben 20 matróz ült, a kik egy elsüllyedt hollandi gőzsről menekültek meg.

— **Forronganak az olasz postások.** Rómából jelentik: Hónapok óta feszült figyelemmel kísérték az olasz postatisztek Companozzi dr. postatitkár fegyelmi ügyét. Companozzi az olasz postások egyesületében nagy szerepet játszott s a legutóbbi fizetésrendezéskor is élénk agitációt fejtett ki. Több napilapnak és szakújságnak munkatársa volt. A cikkeiben számos olyan adatot közölt, melyben följobbalói a hivatalos titok megsértését látták. Companozzit fölfüggesztették állásától és a minap értesítették a fegyelmi bíróság végzéséről, mely hivatalvesztésről szólt. A postatisztek országos szövetsége magáévá tette a titkár ügyét, mert a hatalom tulkapását látja az ítéletben. A szövetség római központja már tegnapelőtt tiltakozó gyűlést tartott és hasonló állásfoglalást jelentenek a vidéki városok postaegyesületeiből is. A postások azzal fenyegetőznek, hogy ha Companozzi büntetését meg nem másítják, akkor valóban megsértik a hivatalos titoktartást s oly adatokat hoznak nyilvánosságra, melynek nem egy ember parlamenti karrierjét fogják tönkretenni. Több vidéki posta-egyesület, köztük a milánói és genuai is, sztrájkjal akarja a kormányt az ítélet megváltoztatására bírni. Schanzer postaminiszter kijelentette, hogy állást köti az ítélet változatlan végrehajtásához. Azt mondja, hogy a fegyelmi bíróság szigorúan azok szerint az elvek szerint ítélezett, melyeket a nemzetközi postaegyesület minden országra egyenlően kötelezővé tesz; Companozzi hivatalos titkokat árult el s a hivatalvesztés volt a legenyhébb büntetés, amelylyel vétkéért sújtani lehetett.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 2. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

A földmívelési tárca tárgyalását folytadják.

Fábry Károly határozati javaslatot nyújt be, melyben utasítatni kéri a kormányt, hogy az árumentesítési társulatokat államosítsa.

Török Ferenc a székelység felsegítéséért érdekében beszél. A költségvetési tételt elfogadják.

Polonyi Géza a telepítésről beszél és ezzel kapcsolatban a kormány nemzetiségi politikájáról is megemlékezik.

Justh elnök figyelmezteti, hogy ne térjen el a tárgytól.

Polonyi azt válaszolja, hogy a nemzeti kérdés igenis összefügg az állam telepítési politikájával. Azután hosszasan bírálja nemzetiségi politikánk hibáit.

Meggyilkolt magyar katonák.

POZSONY, dec. 1. Ideérkezett magánértesülés szerint, a 72. számú pozsonyi gyalogezred Rizanóban állomásozó második zászlóaljának őrzáraton lévő egyik káplárját és két közemberét egy montenegrói gyűlevész csapat a határon meggyilkolta. A rizanói helyőrség

megeősítésére Szerajevéből egy zászlóalj gyalogság indult a montenegrói határ felé. Pozsonyból legközelebb új szerkezetű géppuskát szállítanak Rizanóba.

Csapatküldések.

MISKOLC, dec. 1. A miskolci cs. és kir. 65-ik gyalogezred 4-ik zászlóalja és a gépfegyverosztály parancsot kapott, hogy teljes hadfelszereléssel a legközelebbi napokban Boszniába vonuljon. A zászlóalj négy századból áll. Parancsnoka Lesic Antal őrnagy és kötelékébe tartoznak Gyürke Jenő, Miller Ede, Macasy Antal és Mazurka Emánuel kapitányok, 4 főhadnagy, 8 hadnagy és 4 tiszthelyettes, összesen 22 tiszt és 780 legény. A 4-ik zászlóalj kivül indulási parancsot kapott a gépfegyver osztály is, amely Putz főhadnagy parancsnoksága alatt áll. Az indulás ma vagy holnap fog megtörténni. A zászlóalj Boszniába megy, a szerb határra egy kisebb faluba, amely a legközelebbi vasuti állomástól egy napi járásnyira van. A helyi viszonyok miatt, amelyek Boszniában, illetve a határon vannak, ott nem alkalmazhatók egész ezredék, hanem csak kisebb osztagok. Ezért megy le csak egy zászlóalj.

BUDAPEST, dec. 2. A Károly román király nevét viselő 6 ik gyalogezred egy zászlóalját kiegészítették a teljes bekelétszámra és még ma különvonaton utnak indítják Bródon át Boszniába, ahol a szerb határon feiállított figyelő csapatba osztották be.

Önkéntesek a szerb hadseregben.

BERLIN, dec. 2. A „Voss. Ztg.“ jelenti Pétervárról: A szerb követséget hetek óta az emberek százai ostromolják, kik mint önkéntesek fel öhajítják magukat vétetni a szerb hadseregbe. Már több ezer, legnagyobb részt munkanélküli embert vezettek be egy külön céla szolgáló könyvbe. A jelentkezők egyrésze azonnali segílyt kér, melyet azonban nem fognak megkapni. Az emberek legnagyobb részét csak a nyomor, melyben élnek indítja a jeientkezésre, és fogalmuk sincsenek azokról az eseményekről, amelyek a balkáni félszigeten végbemennek. A műveltebb osztályból legfeljebb néhány száz ember jelentkezett a szerb követéségen, köztük sok aktív és tartalékos tiszt.

Két szenzációs interpelláció.

BUDAPEST, dec. 2. A képviselőház interpellációs könyvébe ma estére két rendkívül érdekes interpellációt jegyeztek be. Az egyiket a képviselőház ma esti ülésén Eötvös Károly mondja el a legújabb néppárti akció ügyében, (— a polgári házasságoknál szereplő tanúk és felek aláírásának megtagadása ügyében —), Nemes Bertalan pedig egy sürgős és szenzációs interpellációban megkerdezi ma este a kormányt, vajjon tudomása van-e arról, hogy a kassai 34-ik gyalogezred harmadik zászlóalja megütközött egy ellenséges csapattal s hogy a zászlóaljnak több halottja és sebesültje volt. Nemes készülő interpellációja óriási feltűnést kelt a képviselők körében. Nemes a folyosón öt levelet mutatott Boszniából és Kassáról, amelyek ütközetről sebesülésekről és halottakról beszélnek.

A török bojkott.

TRIESZT, dec. 1. A Lloyd igazgatósága közli hogy a Cariola nevű gőzös, mely október 31-én indult el onnan, Triestbe visszaérkezett és visszahozta azon árukat, melyek Jafába voltak címezve.

SZALONIKI, dec. 1. A „Plavignana“ olasz gőzös, a „Thasos“ német gőzös nem rakhatta ki áruját, mert az osztrák eredetű volt.

A bécsi kivilágítás halottjai.

BÉCS, dec. 2. Tegnap a császárbürokrácia elődestéjén egész Bécs pazarul ki volt világitva. A középületek és egyes gazdag emberek palotái valóságos remekművek voltak kivilágítás dolgában. Természetesen az egész város az utcákon tolongott. A Természettudományi Múzeum lépcsőzetén oly óriási tömeg bámulta a Burg kivilágítását, hogy a lépcsőzet kőkarzata hirtelen leszakadt és száz meg száz ember egymás fölé esett.

Hölzel keresztényszocialista képviselőt agyonnyomták a ráeső emberek. Más két em-

bert is mint alakatlan halottat húztak ki a kőkarzat romjai alól.

Számos embernek lába vagy karja tört el. Igen sok a könnyen sebesültek száma is.

A szerencsétlenség híre villámgyorsan terjedt el a városban és nagyban lehangolta a bécsi ünneplő népet.

BÉCS, dec. 2. A tegnap esti kivilágításnak összesen 3 halottja és 24 életveszélyesen megsebesült áldozata van. Más százket ember is többé kevésbé súlyosan megsebesült.

A császárbürokrácia Budapestén.

BUDAPEST, dec. 2. Ófelsége hatvan éves osztrák császári jubileuma alkalmából ma reggel százegy ágyulövés riasztotta fel a főváros lakosságát almából. Délelőtt tíz órakor a budavári Matyas templomban Vaszary hercegprimás istentiszteletet celebrált, melyen a főrendiház tagjai és Rakovszky alelnök vezetésével a képviselőház számos tagja résztvett.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hírneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának házi-érsénye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Új magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vico della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecsült pártfogását.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Élő virágcsokrot,

koszorut, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).

Cserepes növényben nagy választék.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Mellékfoglalkozást keres

az esti órákra bankhivatalnok. Cim a kiadóhivatalban.

Fontos ujtás !!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelcich ház)
új vállalata, mely a világhírű

Rőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsört és a serfőzdeinek különleges, a leghíresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

**„Szent István“ védjegyű
Dupla maláta sört.**

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Dijmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Allessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

Fontos ujtás!

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Intelligens fiatal ember

ki magyarul és ezenkívül a helyi 3 másik nyelv egyikét bírja, alanti gyógyszer-tárba fokozatosan elsajátítandó laboráns-munkára felvétetik. Közelebbit délben 12—1 óra között az Accurti gyógyszer-tárban Corsia Deák 24.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek. Érdekes és tanulságos. A tanulóifjuság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten

Olaszország, Nápoly és Pompéji.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

OH JAJ! **Köhögés, rekedtség** **ELJEN!**
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillája! csakhamar meggyógyított

Megfojt az átkozott köhögés!

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan-Adórján Prodam János, Prodam F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkort Gusztáv

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITŰNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés
Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.
Raktárak Via delle Pille 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémáruban, mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben
„KOMET” önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

II.

Van szerencsém a n. é. közönség b. ludomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kitűnő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

Vendéglő a Bárányhoz

FIUME, Via Germania 2 sz. (volt Sport vendéglő).

A magyarságnak legkedveltebb és az átutazóknak találkozó helye.

Kitűnő magyar konyha, Elsőrendű borok, Kőbányai polgári sör. Pontos kiszolgálás.

Havi előfizetés ebéd és vacsorára 48 és 54 korona.

Tulajdonos Hönsch Pál vendéglős.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

V. évfolyam!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyei jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

V. évfolyam!

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulatos olcsón ad el férfi- női- és gyermek cipőket

Szekulesz Sándor japán és kínai árubáz

FIUME, Via Alessandrina 1.

Karácsonyra és újévre a legszebb ajándékok kaphatók Weiss Jacques utóda Weiss Salamon

üveg- és porcellán kereskedésében Fiume, Via Governo és Erzsébet tér sarkán.

A **DRENER ANTAL**-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI FŐRAKTÁRA.**

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 5° fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, via Serpentina 20.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszító és angol börmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér **Garami József.**

a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrásy

(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —

Magyar lapok! — Modern kényelem!

Kiadóhivatal: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Felelős szerkesztő MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME